

Szerkesztő-egyi iroda  
Sepsi-Szentgyörgyön  
a ref. kollegium épületé-  
ben, hová  
a lap szellemi részét illető  
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:  
POLLÁK MÓR  
könyvnyomdája és könyv-  
kereskedése,  
hová a hirdetések és  
előfizetési pénzek  
bérmentesen intézendők.

# NEMER E.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-  
ként kétszer:  
csütörtökön és vasárnap

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEL:  
Ifjúságban hához hordva, vagy  
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetelmének díja:  
3 hasábos petit-sorért, vagy  
annak helyéért 6 kr.  
Bélyegdíj külön 30 kr.  
Nyiltér sora 15 kr.

## A királyi pár ezüstmenyegzője

Nagy nemzeti ünnepet ül most az ország birodalom: ő felségeik ezüstmenyegzőjét. Az egész birodalom ohajtása egy örömríadal, mely megrázza a földet s felhat az egekig dicsőn uralkodó I. Ferenc József császár-király és Erzsébet királyasszonyunk hosszas boldog életéért.

Ezen örömríadal a legkisebb egyházban is fohászként zendül meg, hogy legyen áldott a felséges királyi pár élete a legkisebb emberi életkorig

A tavasz mosolygásával köszöntött be a nemzethez ez az örömríadal, a dallamos berkek s a zsongó bokrok, a napfényes rétek és mezők újjászületésével jött meg hozzánk is a várva-várt nap, melyen eltelik a szív örömmel, megtelik a lélek a szeretet melegével s melyen minden szív azt dobogja, minden lélek azért imádkozik, hogy a felséges királyi pár élete legyen áldott.

Boldog nemzet, melynek ilyen koronái vannak! A magyar nemzet mindig hű volt utolsó lehelletéig uralkodójához, vitam et sanguinem, vagyont és jólétet, mindent feláldozott királyáért, ha azzal hódolatának kifejezését adhatta. De azon őszinte ragaszkodó szeretetben, melyet ő felségeiknek népünk folyvást hódol, kevéssé uralkodó részesült.

Ennek a szeretetnek, a szív teljességéből jövő mai üdvözlésünknek bizonyára vannak politikai okai is. Mikor I. Ferenc József ő felsége a magyar nemzet alkotmányát 1867-ben visszaállította s szent István koronáját fejére tette, egy szívvel-lélekkel üdvözölte az egész országot az alkotmányos fejedelmet. S a kit az azelőtti években bolcsességéért megtanultak tisztelni, azt e nagy történelmi tény oda fűzte szorosán szívéhez s ettől a perctől fogva hódoló tisztelettel és gyermeki szeretettel hajolt meg a magyar nemzet a trón szalmolya előtt.

Hogy felséges királyunk a legalkotmányosabb uralkodók közül való, azt már felesleges is mondanunk. Hazánkban mindig voltak politikai pártok, de alig csaldódnak, ha kimondjuk, hogy oly élesen szembetűnt irányokat a képviselőház alig látott, mint a 67-iki kiegyezésen innen. És ezek a különböző pártok, ezek a különböző felfogások képviselői a tiszteletteljes szeretetben mindig találkoztak a trón előtt. A legélesebb kormányellenzék meghajolt I. Ferenc József, magyar király alkotmányos érzülete előtt.

De e fontos politikai okok mellett még sokkal közelebbi okai is vannak a magyar embernek, hogy koronás királyá ezüstmenyegzőjén az öröm háladalát zengje. Tisztelet és szereti királyában az ország atyját. Súlyos csapások, erős küzdelmek, nagy szenvedések hozták össze az atyát gyermekeivel. A király ott volt mindenütt, a király ott van ma is a vizzel borított magyar város roskatag uszó falai között könnyes szemmel, népe iránti forró szeretetével a szerencsétlenség napjai között. Az ő buzdító szavára épül fel Szeged is romjaiból, az ő lélekemelő szava visszhangzik ma Kárpátoktól Adriáig a könyörtület és szeretet adományaiban.

Ilyen koronája van Magyarországnak, s ilyen atyja van a nemzetnek. Tartsa meg őt az ég számos évekig nemzete boldogítására!

Mit szólunk a legelső magyar nőről, a bajor Erzsébet királyasszonyról, a szívben, lélekben magyar királynéről? Az ő neve sokkal inkább be van véve kegyeletünk ércetáblájára kitörölhetetlen ragyogó betűkkel, minthogy elfe-

ledni tudnók őt soha. Az a hódoló, kegyeletteljes szeretet, mely nymbusként köríti homlokát e dicső királyasszony, nemcsak azt a királynét illeti, a ki a 67-iki alkotmány helyreállításának előkészítésében oly kiváló érdemeket szerzett magának; nemcsak azt a királynét illeti, a ki a Habsburgok és hazánk nagy szerencsésére a magyar nemzet és királya közt az engesztelő, kibékítő szerepét vitte: ez a hódoló kegyeletteljes szeretet a nőt is illeti, a ki példányképe gyanánt tündöklék elől s nemének utánozhatlan fenségével, leirhatatlan bájjával egyteljesíti királynői kötelességét, hogy minden magyar nő büszkén mutathat e bámulatos jelenségre.

Hol van oly szerencsétlenség, — országos csapás vagy nyomor, hol e tünde alak, mint egy jótékony nemtő, meg ne jelent volna le-törőlni a könyeket, megvigasztalni a bánatot? Hazánk e védangyala őrt áll, mintha geniusunk volna, még nyelvünk, nemzeti szokásaink felett is. Nemcsak maga beszéli zengzetes nyelvünket, de gyermekeit is magyar nevelésben részesíti. Csak pár éve még annak, hogy védangyalunkat a „haza bölcsé” ravatalánál zokogni láttuk s azóta Erzsébet királyné nyithatós alakká vált a nemzet szívében. Áldja meg őt a gondviselés hosszú élettel!

Es a királyi pár ezüstmenyegzőjét az országos csapás után nem akarja oly pompával megtartatni, mint népe szeretete volna, hanem utolsó kérése is az volt e tárgyban, hogy annak költségeit fordítsák a szegediek javára. A nemzet megértéssel fejedelmé kívánságát.

Most, mikor milliók ajkáról üdvözlésükkel rebben el, ő felségeik ezüstmenyegzőjük alkalmával, imádkozunk mi is:

*Tartsa és áldja meg az ég I. Ferenc József magyar királyt s Erzsébet királynét ő felségét, jel-séges Csaldójával együtt az évek hosszú során, az őket szerető magyar nemzet boldogítására*

## II.

### Sepsi-Szentgyörgy város programja az ezüst menyegző napjára.

Városunk lehető ünnepélyességgel fogja megülni ő felségeik ezüstlakodalmát. E célból az alábbi — a város előjárósága által kiadott program szerint minden testület részt vesz az ünnepélyen, isteni tiszteletek tartatnak minden hitfelekezet templomában, melyek közül az első a rom kath istenitisztelet lesz, hol Zajzon Farkas ur vezetése alatt egy énekar fog működni a nagy misében. A ref. templomban alkalmunk lesz Révay L. ur ismert hatásos szonoklatát meghallgatni. Nem tudjuk, este lesz e kivélgítés, hanem ha az elmarad, a közönség bizonyára átadja legalább a világítás költségeit a szegediek javára este rendezendő sétatangversenyen.

A program, melyet a városi előjáróság kiadott, így hangzik:

Ő felségök ezüstlakodalmának megünneplése folyó áprilból 24-én, azaz csütörtökön a következő rendben fog megtartatni:

- 1) Reggeli 5 órakor huszonegy taracklövés és körzene.
- 2) Reggeli fél 9 órakor fél 10 óráig isteni-tisztelet a római kath. templomban.
- 3) 10 órától 11 óráig isteni tisztelet az ev. ref. templomban; ugyanakkor a görög nemegyesült templomban is.
- 4) A testületek lobogóikkal reggeli 8 órakor gyűlekeznek a városház előtt és a templomokba vonulnak ünnepélyes menettel.
- 5) Délutáni 5 órakor utcai zene a városház előtt.
- 6) Délutáni 6 órakor sétatangverseny táncsal a városház dísztermében, mely alkalommal a szegedi árvák károsultak javára könyöradományok el-

fogadtatnak, minthogy belépti díj nem fizetetik és a tervezett tűzijáték és világítás elmarad.

7) Ezen napon a szokásos költözködés eltiltatik.

Kiadatik ahöz alkalmazkodással

Sepsi-Szentgyörgyön, 1879. ápril 22-én.

\* A magyar aranyjárdék oly kelendőségnek örvend, s a legutóbbi hetekben oly nagy mennyiségű kötvények adtak el belőle, hogy a január hóban tervezett s az államvakra felveendő domnialis kölcsön teljesen fölöslegessé vált. E törv a „Hon” szerint már a hónap kezdetén hivatalosan elejtették. Ugyan e lap szerint az idén lejárandó kincstári utalványok nagyobb fele részé már be van váltva.

Az országgyűlés legközelebb megnyitandó ülésszaka a kormánykörök mai intenciói szerint, mint értesülünk, még pünkösöd előtt, mely az idén júni 1-ére esik, be fog fejeztetni. Az ülésszak munkaprogramjáról olvassuk a „Hon”-ban:

Az országgyűlés legközelebbi teendője az erdőtörvényjavaslat letárgyalása, a boszniai adminisztrációra vonatkozó törvényjavaslat, Spizsa bekebelezésének törvénybe iktatása, a beszállásolási törvényjavaslat lesz. Ha idő lesz, a kassa-oderbergi vasuttra vonatkozó előterjesztés is napirendre kerül. Másik különben öszre marad, a bizottsági tárgyaláson még keresztil nem ment közmunkatörvénnyel együtt. Természetes, hogy a Tiszaszabályozásra és Szegedre vonatkozó előterjesztések is előkerülnek.

A katonai uralom Oroszországban ki van hirtetve, a cári ukáz, melyet minapi tudósításaink jeleztek, már megjelent és teljes mértékben igazolja a róla előre szállongott híreket. A miniszteriumból kilépnek mindazon tagok, a kik nem katonák, s természetesen tábornokok által fognak pótoltatni, mert nem csak a közigazgatás, hanem az oktatásügy és igazságszolgáltatás is katonák kezébe megy át. A külföldön tartozkodó összes szabadságot katonatiszték hazahívtak, s a cár által hirtetett rendkívüli intézkedés nem egyéb, mint ostromállapot az egész óriási birodalomban. Sándor cár, mint Berlinből távirják, a merénylet után kijelenté környezetének, hogy „minden jól megy néhány hét múlva teljes békességben leszünk, de ha ezzel azt a reményt fejezte ki, hogy a titkos forradalmi mozgalom el lesz fojtva, aligha nem csalakozik; mert épen a cár elleni merénylet óta még sürűben érkeznek a halálos ítéletek a birodalom legfőbb méltóságaihoz, s habár a cári ukáz a katonai kormányzókat meghatalmazza, hogy egyáltalában mindent tehesse, a mit jónak látnak, nagyon kétes, vajon a dráklói rendszabályok a nihilista összeskűvésnek eddig oly bámulatosan megcázott titkát fel fogják-e deríteni. Ujabb táviratok megerősítik, hogy az orosz kormány Európá-szerzte el akarná terjesztieni reakciónárius intézkedéseit, s Németszágot már felszólította, járuljon hozzá az összeskűvők ellen életleptetendő nemzetközi rendszabályokhoz. A berlini kabinet efélettől nem is idegenkedik, s Bismarck hg. hir szerint egy állandó nemzetközi felügyelő bizottság szervezését javasolja; e tervek azonban hajótörést szenvednek Anglia ellenállásán, mert az angol területre menekült nihilisták kiszolgáltatása iránt Anglia tagadó választ adott. Az ő hozzájárulása nélkül pedig az ily nemzetközi reakciónak vajnai kevés sikere lenne, mert a menekülők bizonyjani nem a német szocialistatörvény uralma alatt fognak o'talmat keresni.

A kelet-ruméliai kérdéssről kevés ujabb hir érkezik; egyelőre, úgy látszik, a porta által tett javaslatok alapján kísérik meg a megoldást. Egy filippopoliszi tudósítás szerint a török főkörmányzó és a hatalomban vele osztozó nemzetközi bizottság jogosítva lesznek szükség esetén törőt katonaságot hivni segítségül, de európai tisztek parancsnoksága alatt. E hir még nagyon rászorul a megerősítésre, kivált a más oldalról érkező azon tudósításokkal szemben, melyek szerint az oroszok a kelet-ruméliai miliciát mozgósították s oly módon helyezik el, hogy a netalán benyomulni akaró török csapatokat visszaverhessék. Ilyen örökség hátrahagyásával az oroszok, mint a „Times”-nak távirják, már május 1-én megkezdik a hazavonulást, kijelentvén, hogy nem vállalnak felelősséget az elvonulásuk után következő eseményekért?



## A király-ünnep előkészületei.

Egy negyedszázada annak, hogy a legalkotmányosabb uralkodó egy angyalszívű, hozzá legméltóbb párral egybekelt.

Akkor az egybekelésnek örvendettünk, most annak, hogy egybekelésük boldog kimenetelű volt s hogy e boldogságban nemzetüket is részesítették ott és akkor mindig, a hol tehettek.

Április 22-én 23 éve annak, hogy Erzsébet bajor hercegnő, az osztrák császár menyasszonya, Nussdorfból érkezett. Másnap délután fél ótkor indult el bevonulási útjára a Tereziánutól a Wiedenre át az újonnan épült köhídon keresztül, melyet azóta Erzsébet hídjának neveznek. 24-én volt egybekelése az augusztinusok templomában. — E nagy jelentőségű tényeket a bécsi községtanács a következő ünnepélyességekkel örökítette meg:

Ápril 25-én nagyszerű kiváltság volt, ápril 29-én nagy népnépnep a praterben és 30-án nagy táncestély a redout és a téli lovarda termeiben. — Ő felsége a császár e hódolatot azzal viszonozta, hogy a saját nevében 200000, a császárné nevében pedig 50000 forintot ajándékozott Bécs város szegényeinek.

E hét az az óta lefolyt időszak örömmünnepe, huszonöt éves örömmünnepe annak, hogy a császár és a császárné, a király és királyné azóta mindig boldog családi életet élnek és boldogságuk közepette sohasem feledkeztek meg népeikről, — hi-veikről.

Bécs városa most is kitesz magáért, most is nagyszerű ünnepélyeket rendez. — Az ünnepi tér, mely ez alkalommal a szó szoros értelmében impozáns képet nyújt, következőleg van felosztva: A tulajdonképi „ünnepi térnek” nevezett hely az lesz, hol a királyi sátor felállítatik; — ettől jobbra és balra üveggel elzárt zárt pavillon állítatik fel, végül, az egész Ringstrassen és Jägerzeilen nagyszerű emelvényeket állítottak fel, melyek több m. ezer munkást foglalkoztattak.

## Orosz és romn lapokból.

A „Golosz” t bécsi levelezője arról értesíti, hogy Ausztria-Magyarország Romániát Országosággal ellen bújogatta, remélve, hogy az „északi medve” utóvégre türelmét vesztvén, — hatalmas talpával szétzuza az ellene ugató kis ebet. Andrassy gróf ezt már oly elkerülhetlennek tartotta, hogy ő már a préda elosztására is gondolt. Moldáviát Országoságnak kényszerből, magának pedig az Erdélyországgal határos Oláhországot szánván, s így tehát a gróf a magyarok minden megerőltetése nélkül, csupán diplomáciai művellettel ezeknek örök uralmát Erdélyországgal felett a hol a románok elégtelensége mutatkozik, biztosítani igyekezett. Levele ez uttal a diplomácia ellen kel ki — mondván, hogy ha a természet a mérges dől kigyókat oly képességgel ruházná fel, hogy mérgeket bárminő távolságra löveljék, ez által kisebb károkat, szenvedéseket okozna az emberiségnek azoknál, melyeket neki a diplomácia civilizált barbárságával a emberséges szívtelenségével okoz. Állítása szerint a falánk diplomácia nem önmaga veti magát a kiszemelt prédára, hanem ezt mások által ejteti el s a bevégzett tény után valamely szépen indokolt követeléssel — állama érdekeinek megóvása vagy törvényes kárpótás ürügye alatt áll elő. Emilitest tesz továbbá a bécsi orosz katonai ügynök Feldmann ezredes által az osztrák magyar hadsereg minőségéről kormányához intézett jelentésről állítja, hogy ezen jelentés tartalmazta Moltke tábornok irádaja a bécsi katonai közigazgatással közölte, s e körülményből azt következteti, hogy Ausztria-Magyarországot is titokban bújogtatják.

A „St. Peterburgskij Vjedomosti” Budapestről egy rövid közleményt hoz, melyben tudósítják, hogy a szerbek a szegedi menekülteket mindenütt szláv vendégszeretettel fogadják, annak dacára, hogy a magyarok a volt vojvodina városok részére, mikor ezeket az 1848. évi események következtében hasonló sors érte, egy fillért sem adományoztak. Tudósító megütözik azon, hogy a magyarok a szegedi katasztrófnál leginkább azt sajnálják, hogy egy tisztán magyar város, a magyarság bölcsője pusztult el s ennek oly jelentőséget tulajdonít, hogy a magyarok ha a szerencsétlenség más városban — vegyes lakosságú vagy szláv városban — történt volna, ezt sajnalatra alig találták volna érdemesnek. „Igaz, ugymond, hogy Magyarországon csak két ily tiszta város volt: az elpusztult Szeged és a még most virágzó Debrecen. Budapest ily hírrel nem dicsekedhetik, mert lakosságának 90% e vagy nemetűl, vagy szláv nyelven beszél.” Különböző megjegyzésre méltónak találja, hogy Szeged városának első alapját szerb gyarmatosok vetették meg.

A bukaresti „Pressa” 71-ik számában következő közlemény jelent meg:

Egy kiérdemelt köszönet. Weiss János könyvnyomdász ur, ki annyi buzgalom fejtett ki kegyes adományok gyűjtésében a szegedi árvizkárosultak felségelésére, s ki eddig 10.000 frankot gyűjtött s küldött rendeltetési helyére, következő köszönnöt vett Tisza urtól, Magyarország miniszterelnökétől:

„Budapest, 1879. március 18-án. — Sz. 13669. Tisztelt uram! Van szerencsém értesíteni, hogy az uraságod által a szegedi árvizkárosultak számára

iokozatosan gyűjtött összeg 6000 frank aranyban és egy 5 forintos szelvény ide megérkezett s itt a hivatalos lapban kimutatott.

Felhasználok egyszersmind az alkalmat kifejezni legmélyebb köszönetemet azon emberbaráti buzgalomért, mit uraságod a távolban szerencsétlen honfitársaink érdekében annyi hazafisággal s ilyen meglepő eredménytel kifejtett.

Együttal kérem, szíveskedjék e köszönetet a román sajtó útján tudomására juttatni mindazoknak, a kik nagylelkű adományaik által ezen eredmény létrehozására közreműködtek.

Tisza.

## Ifj. Ábrányi Kornél urról.

A „Hon” egyik közelebbi számában Künle József orsz. képviselő ur igen élénk világlátásban mutatja fel az egyesült ellenélek egyik korifeusát: ifj. Ábrányi Kornél urat. Minthogy a közlemény bennünket is érdekel s mivel különösen rámutat az ellenélek uralkodó politikájának alapjára, közöljük azt a következőkben:

Sepsi-Szentgyörgy, ápril 13.

Kedves barátom!

A „Pesti Napló” idei 88. számában a „Különfélek” közt értesül az olvasó közönség, hogy Ábrányi könyve Andrassyról legközelebb német nyelven is megjelent és mikép nyilatkozik arról a „Köln Zeitung.”

A „Pesti Napló” szerint a „Köln. Z.” többek közt azt mondja: „Ha tudjuk, hogy mily mélyen és szenvedélyesen képes a magyar gyűlölni, főleg politikai ellenét, kit a magyar nemzet nagy politikai reményei megemléstőjének tekint, és ha ezen nagy gyűlölet szempontjából, mely Andrassy és annak „csatlósja” Tisza Kálmán ellen a magyar politikuskokban él és a könyv szerzőjét is eltölti, tekintjük azon képet, melyet szerző Andrassyról fest, elmondhatjuk, hogy Andrassy már életében talált egy szemelend, jól értesült és élesen figyelő életírt, ki természetesen legkevésbé sem törekszik arra, hogy az eredetnek hű legyen.”

Hogy Ábrányi Kornél urat, midőn „Andrassyról” s azt megelőzőleg „Tisza Kálmánról” könyvet írt — nagy gyűlölet töltötte el, nem akarom kétségbe vonni, de határozottan téved a „Köln. Z.” abban, hogy az „Andrassy Gyula és Tisza Kálmán” politikai ellenét Ábrányi Kornél ural egy sorba állítja és valamely magyar politikusról mint olyanról feltételezi, hogy arra, a mire Ábrányi Kornél ur szemben a két államférfiával vállalkozott — képes lenne. A magyar politikuskok érdekében véltm felszólalni akkor, ha sikerül kimutatni azt, hogy a két könyvet nem politikai okok sugalmazták, hanem hogy azok a „magán busznak”, a „Geschäft” utáni vágnak köszönik létüket.

Ezt a megkülönböztetést, tekintettel a rendelkezéseimen álló adatokra, teljes joggal tehetem.

Az 1875 ik évi országgyűlési követválasztási mozgalmak alkalmával meglátogatott engemet — mint a szabadelvű párt akkori egyik végrehajtó biztosát — itten Sepsi-Szentgyörgyön, miniszteri hivatalnok Ábrányi Kornél ur a célból, hogy mert az ilyeféle választókerületben „szabadelvű” párti programmal” képviselőnek fellépni szándékozott — kijelölésének közre működjem.

Azt állította Ábrányi ur, hogy képviselővé leendő megválasztását, maga a belügyér, Tisza Kálmán öhajítja és öhajítja miniszter Pécly Tamás, ki nekem névjegyet is küldött.

Az Ábrányi Kornél ur által — azon nyílvánítás mellett, hogy mert egy nagyon delicat s bizalmi kérdés — visszakért és vett névjegy hátán, mint emlékezem, írta volt: „Ábrányi Kornél ur kérését figyelembe ajánlom. „En” ki semmi rosszat nem gyanítottam első pillanatban, a kért közreműködést megígertem és aztán, hogy levettem még örvendtem is, hogy a szabadelvű-párt ilyen tantoríthatlan hívet támogathatom!

A történet után, azt hiszem, nem követek el indicsretit, ha pártunk volt, vagy legalább magát annak valott — tájárnak hozzá, mint végrehajtóbiztoshoz intézett leveléből a következőket intézem:

„... Tisza Kálmán belügyminiszterrel több hivatalos ügyben volt érintkezés s csak most ismerem igazán. Most mondhatom el, hogy Széchenyi és Kosuth óta olyan államférfi ésoyan „férfi” (mint a romai mondaná), nem született hazánkban. Szívvel lélekkel övé vagyok. Láttam a különbséget közte s minden eddigi kormányférfi közt. Most már ambíciómnak legszebb vágya, hogy egy programbeszédben a székeleyek előtt lefessek őt úgy, amint én ismerem!

Most már értem, hogy bátyám mért oly szikla kemény híve neki, miért ragaszkodik hozzá oly lényes következettséggel.”

A választást megelőzőleg megtudtam, hogy Ábrányi Kornél ur Pécly miniszter névjegyével visszaélt, hogy az hivatalban maradását is lehetlenné tette — én megszűntem őtet támogatni, — fellépett nyíltan, de megbukott.

Azt megelőzőleg hogy mint szabadelvű párti képviselőjelt megbukott, hogy mint akarta lefesteni Tisza Kálmánt Ábrányi Kornél ur a székeleyek előtt — levelében ő maga mondja és aztán, hogy

megbukott és a hivatalból is kiesett, hogy mint festette le ugyanazon Ábrányi Kornél ur Tisza Kálmánt a róla irt könyvben, azt olvastuk.

Ezek után megfogja bocsátani Ábrányi Kornél ur ha nyíltan kimondom, hogy az általa könyvében lefestett „Tisza Kálmánra” nem ismerem — nem ismerhetek gr. Andrassy Gyulára sem, hanem igen is reá, „Ábrányi Kornél” urra ismerem és reá fog ismerni mindenki.

Hogy ha már a társadalmi életben a magán boszu, a „Geschäft” kérdéseiben az emberek talán bizonyos elnézéssel viseltetnek a nagyobb perczent iránt — de azt tartom azután, hogy egy pillanatig sem szabad elnézéssel lennünk akkor, midőn komolyan számbavehető hazai lapok ily irányu s ily kezektől jött jellemrajzoknak még jelentőséget is tulajdonítanak és a valódi magyar politikuskok rovására külföldi lapokból kritikai idézeteket hoznak.

Szívesen üdvözöl hived

Künle József  
orsz. képviselő.

## A „Székely közművelődési egyeslet” háromszékmegei választmánya 1879. ápril 23-án tartott ülése

A székely közm. egyeslet háromszékmegei választmánya fontos tárgyakban ülésezett ma. Horváth László vál. elnök ur a budapesti központ választmány leiratát olvasta fel, melyet a mennyiben annak érdekessége kihat a megyék összes közönségére, a következőkben szöszentir közölünk:

Már a mult 1878. évben Maros-Vásárhelyen tartott közgyűlés elhatározta elvileg, hogy Budapest egy székely ipari, házi ipari és műipari kiállítás rendezessék abból a célból, hogy a székely ügyességnek arra érdemes készítményei itt a fővában is megismertessenek s esetleg egyik másik cikknek piac nyitassák.

E kiállítás rendezése azonban a mult évről elmaradt különösen azért, mert kellő előkészület nélkül a közp. választmány a sikert kockáztatni nem akarta. E tárgyban később bővebb értekezletek tartatván, a közp. választmány a következőkben állapodott meg:

1) kimondotta, hogy a tervezett kiállítást ez év őszén megtartani öhajítja.

2) helyiségül fog szolgálni az orsz. képzőművészetek palotájának (Budapest sugárút) műipari osztályában egy megfelelő terem, melyet a műipari muzeum öre, Pulszky Károly ur szíves volt a kiállítás — számára — biztosítani, az ehez szükséges szekreányeket is részben ingyen engedvén át.

3) A kiállítás tárgyai lesznek:

a) a székely ipari és házi ipari kiválóbb cikkek (szövetek, szalma- sás- és vesszőkészítmények faragványok metszvények, házi szükségletre készített jellemző tárgyak, különböző vidékek viseletei, csiszolt márvány s finomabb agyag-, üveg-készítmények stb.) de mind csak olyan tárgyak, melyek a székely népre jellemzők s a melyek nagyobb piacra vihető. Továbbá b) régebbi időkől egyes székely családok s az egyházak birtokában fennmaradt műipari becsesebb tárgyak (poharak, billikomok, tányérok, fegyverek, egyéb házi készítmények, himzések, asztali s öltözködarabok stb.) Megjegyeztetik, hogy az utóbbi tárgyak a műipari történeti érték mellett a kiállítás díszesebb s vonzóbbá tételére is fognak szolgálni.

Kizártnak a tervezett kiállításról a közönséges ipari cikkek és nyers termények, melyeknek a jelzett helyiségben nem adatik hely.

4) A kiállítás biztos sikere tekintetéből szükségesnek tartja a közp. választmány, hogy a tavasz, vagy a nyár elején egy ahoz értő s az ügy iránt buzgósággal viseltető szakember ajánló levelekkel s uti költséggel innen ellátva, előlégesen utazza be a székely megyéket, s a hatóságokkal székely egyesleti vidéki választmányokkal s az ügy iránt különösen érdeklődő egyéniségekkel mindennél értekezzék arról, hogy hol, miféle cikkek lennének kiállíthatók? Azokat azután vizsgálja meg személyesen, jelölje ki a kiállításra érdemeseket s adjon azokra névze utasítást.

5) Ezek megtörténte után a kijelölt tárgyak az idej közgyűlés megtartása idején augusztus végével vagy szeptember elején, minden megye központján összegyűjtendőek lesznek, vagyis minden megyében egy k szebb részletes Kiállítás rendeztetnék.

Ezen megyei kiállításokat a közgyűlés alkalmával 2—3 szakember megsemlélné a fővárosi székely — kiállításra érdemeseket végkép kijelölne, — s ha a közgyűlésről kiküldött bizottság ezen körsemlé alkalmával meggyőződött arról, hogy a megyénként kijelölt tárgyak együttvéve a fővárosi székely kiállításra elegendők lesznek: intézkedni fog a továbbiakról.

A tervezett kiállításra névze a fentebb jelzett pontok állapítottak meg, oly megjegyzéssel azonban, hogy ezen általános tervvázlatnak egyelőre csak azon része viendő keresztül multhatlanul hogy egy megbízandó szakember előlégesen utazza be a székely földet a fennebbi 4. pont szerint s utazásának eredményéről tegyen biztosan tájékoztató



részletes jelentést a központi választmányhoz, hogy azelőtt képest a további lépéseket a központi választmányhoz megtehesse.

Midőn a fennebbieket szerencsénk van tényleg főjegyző urnak tudomására juttatni, egyszersmind tisztelettel felkérjük a tks. főjegyző urat, mint a háromszékmegei vidéki választmány elnökét, méltóztassék a vezetése alatti székegy egyetemesi vidéki választmány közreműködésével úgy intézkedni, hogy a tervbe vett székegy kiállítás, mely a székegyiségre s egyesületünk életében egy nagy jelentőségű momentumot fog jelezni, minél szebb sikerrel jöhessen létre, nevezetesen méltóztassék első sorban a székegy föld előleges beutazására kiküldött szakbiztosunkat T. Binder Lajos gépészmérnököt s a sepsi-sztgyörgyi főnök, szövé intézet igazgatóját, ezen körútjában gyámolítani és gyámolítatni, becses tanácsával őt, a hol kell, utba igazítani.

Egyszersmind azt is tudatni kívánjuk, hogy a vezetése alatt álló vidéki választmányoknak a kiállítás kivételére szükség esetében bizonyos összeget a közp. választmány kész rendelkezésére bocsátani.

A székegyiség érdekében e nagy jelentőségű bíró tervezetét ismételtelen ajánlva becses figyelmébe, vagyunk hazafias tisztelettel a tekintetes főjegyző urnak

A székegy miveltetés és közgazdasági egyesület közp. választmányának Budapestén március 28-án 1879. tartott üléséből

alázatos szolgálai

Hajos János, Buzogány Aron,  
elnök. titkár.

A választmány e leiratot örömmel fogadta, mely által a székegy házi ipar terjesztése és fejlődése nagyban előmozdítja. Erre nézve Binder Lajos urat ellátatja meggyőzően ajánló levelekkel gondoskodik időnként szünidő kiadásáról, ajánlja a választmány, hogy a kijelölt tárgyakról minden székhelyen legalább két hónappal egy fiók-kiállítás rendeztesse. Gondoskodni fog a választmány, hogy Binder ur közvetlenül is megismerhesse az ipari — fo.alkozást s őt egy „székegyipar” című munka megírására felkéri s költségek fedezésére a székegy egyetemes központi választmányát felhívja. A kiállítás idejére nézve pedig megjegyzé a választmány, hogy a tervezett központi kiállítás ez évben az idő rövidsége miatt nem tartható meg s az csakis a jövő évben létesülhet. Egyszersmind a megyének kért intéz a választmány, hogy e nagy fontosságu ügyet töle kitelhető segélyben részesítse.

A budapesti Tarcali Endréné központi választmány által leküldött levele, melyben Udvarhely Marosmege részére a lentermelést ajánlja, tárgyalás alá vétetett. E célból felhivatott Tarcali ur egy, a lentermelést népszerű nyelven tárgyzó s egész székegy földre készített munka megírására, melyet a választm. megvit. után a közp. választmányának kinyomatásra ajánlani fog.

A gyűlés fél 1 órakor ért véget.

## Jagócsy Péterffy József értesítése a házi iparról.

(Folytatás)

Az egyesület úgy alakult, hogy Pozsony, Trencsény, Nyitra és Bars megyék összes községei tagok lettek, Zólyom Árva, Liptó és Turóc megyékből pedig magányosok és néhány község lépett be egyesületbe. (Ha az utóbbi négy megyében a társadalmi élet nem volna teljesen és tökéletesen — s pedig főleg val. sztsai mozgalmak és nemzetiségű animositás által tönkre téve, az egyesület ma két oly erőt tudna kifejteni s bizonyára minden megyében volna már nyoma föllépésünknek.)

Pozsonyot tüztük székhelyül; ezt azért, mert előttem egy oly alkotás megteremtésének szüksége lebegett, melyet épen e határszéli nagy városban tartottam szükségesnek és kivihetőnek. — Ez volt egy női ipartanítónő képezése.

Alább kimutatom, menyiben volt helyes előrelátásom.

Az egyesület 1874. december 12-én alakult. Tehát akkor, midőn a társadalom a cholera-járvány és a legnagyobb, még ma sem gyógyított pénz és közgazdászati válság által mélyen volt sújtva.

Első alkotásai az egyesületnek a zay ugróci műmetszészeti, második a somorjai kosárfonó, harmadik a pozsonyi női ipar tanműhely voltak.

Az elsőbe úgy mint a másodikba 12 és 14 utcai gyerekeket a harmadikba Trencsén, Nyitra, Bars és Árva megyékből a legalantabb középosztály legszegényebb leánygyermekait, szám szerint 18-at vettünk fel.

E három alkotás eredménye gyanánt legyen elég röviden annyit felemlíteni, hogy:

a zay ugróci műfaragások a világtárlaton a legnagyobb elismerésen részesültek: a tanműhelyből eddig három kész tanító került ki, s növendékei akár minemű műmetszésre vállalkoznak; hogy

a kosárfonó tanműhely készítményei különösen az üvegbe fonások Párizsban felűtést okoztak s kosarai Morvába és Sziléziába vitetnek ki; hogy a Pozsonyi női ipar tanműhelyi ipartanítónő képezésére lett, állami jellegű nyert, ez országunk mult évben 17, ez idén 23 képesített ipartanítónő

adott s ma az intézetnek hatvan bentlakó növendéke van 29 törvényhatóság területéről, s hogy ez intézet úgy belső szervezetében mint nevelési rendszerében a magyaroszátrák, sőt a német birodalomban is páratlanul áll, — hogy végre

a pozsonyi ipartanítónő képezése a mult évben már hét női ipar tanműhelyt nyitott mint saját fiókjait, míg egyet Beregmegyeének, egyet az államnak rendezett be s látott el tanítónőekkel.

Az egyesület híven programjához, nem mulasztotta el kitűnő növendékeket segélyezni. Így a zay-ugróci tanműhelyben ez időszert is öt növendék élvez az egyesület ösztöndíját, mi egyenként és évenként a ruházatot ide nem számítva 144 forint.

Továbbá kiképezett egy fiatal embert Stuttgartban a harmonika és harmonika, egy a zongora építés céljából, kit, miután tökéletesen mesterré avatottat fel, Besztercebányán helyezett el a célból, hogy első készítményeit a legközelebbi országos kiállításban felmutathassa.

Hogy ezen egyesület mindezt rövid négy év alatt megtehesse, köszönni lehet Zimmermann János szász kir. kereskedelmi tanácsos hazánkfiának ki eddig harminczkét ezer márká adománnyal támogatja az egyesület céljait. De köszönni lehet a kitűnő vezetésnek, mely Rakovszky István cs. kir. kamarés elnöklété alatti választmány által kezeltetik s Pozsony, Trencsény, Nyitra és Bars megyék által kitűnően pártoltatik.

A második lépés volt a házi ipar terjesztő felvidéki egyesület alakítása a kassai iparkamara területén Szepes, Gömör, Zemplén, Borsod és Abauj megyék hozzájárulásaival. (Sáros megyét nem lehetett bevonni, mert . . . . s ezt kíméletből a különben jeles és jó hazafiak iránt elhalgatom).

Ezen egyesület alkotásai; a rimaszombati és homonnai műfaragó műhelyek, a sátor-alja ujhelyi kosárfonó műhely, a rosbaini márvány és kigykő műszergyőző műhely,

a kassai kötszövészeti tanműhely. Ez utóbbi megérdemli, hogy néhány szót mondjak róla.

A kötszövészeti (Wirkerei) ipar egyike azon nevezetes házi iparoknak, mely nélkül semmiféle ilynemű gyár fenn nem állhat, nem versenyezhet. Ezen iparnak temelvényeireit hazánkban évenként a legcsekélyebb számításban három millió forint meg leginkább Csehországba.

Ezen ipar mint házi ipar aránylag hihetetlen csekély tökével honosított meg itt nálunk, hol a szövés és fonás a néppel született hajlam.

Es mert ennek igazságát Trefort miniszter ő nmga átlátta, egy művelt technikus küldött külföldre, ki ott az ipar gyakorlatilag két éven át tanulta. Visszatérvén, ismét Zimmermann János hazánkfiának, a királyi kormányának, a kassai derék iparkamarának s a felvidéki egyesületnek adományaiból felállította a tanműhelyt, melynek ez idő szerint királyi felügyelője.

Hosszú volna leírni e tanműhely szervezetét és eddig feltüntetett eredményeit és megvagyok győződve, hogy esetetelenem hihetetlen volna: röviden utalhatok a legközelebbi fehérvári országos kiállításra és az ügy érdekében minden művelt ember felkérhetek, hogyha utja Kassán viszi keresztül, tekintse meg e fiatal intézményt, melyet ő Felsőe koronás királyunk látogatására érdemesített s legmagasabb megelégedésére méltottat.

Ezen egyesület a leghatósabb párfogói gyanánt eddig a kassai ipar kamarát, Zimmermann János, újabb időben Szepesmege őr. főispánját, Zemplénmege főjegyzőjét, és az egyesület választmányának tagjait nevezheti.

Harmadik egyesület a háromszék vagyis a házi ipar terjesztő székegy egyesület, székhelye Sepsi-Szentgyörgy.

Ennek két tanműhelye van, egyik a kézdívásárhígy műfaragó tanműhely, mely az ottani f. népiskola kiegészítő része; — másik a sepsi-szentgyörgyi szövészeti tanműhely.

Ez utóbbi úgy mint a kassai kötszövészeti tanműhely egy gépész mérnök által vezettetik, kit szintén Trefort miniszter ur ő nmga képezett ki e célra, s rendelt oda mint kir. felügyelőt.

Ezen tanműhely létesítéséhez szintén Zimmermann János adott tízezer négyszáz márkát.

Ezen tanműhelybe főleg szőnyeg áy és sztal terítők szövése taníttatik.

## NYILATKOZAT.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „helyraigazítás helyreigazítása” cím alatt becses lapjában megjelent cikkre vonatkozólag van szerencsém a következőket válaszolni.

Legyen szíves kéziratomat elolvasni s meggyőződik a t. ur, hogy én nem műfaragási, de műfaragászati s nem technikai, hanem mechanikai munkát írtam s értetlen, s általánosan csodálkozom kell azon rosakarat vagy tudatlanságot felett mely a kéziratokat így elferdíti, azt kell hinnem, hogy maga a cikkíró ur volt helyreigazításomnak correctora.

A mi a festődőrre tett megjegyzését illeti, arra csak az a megjegyzésem, hogy én azt nem írtam, a festőde a külföldivel már versenyképes ezt úgy

látszik a t. ur gondolta ki, épen úgy, mint azt, hogy azon nyomott szöveget nem elég tartós színű.

Midőn a jelen közleményem felvételéért szíves köszönetet mondok a t. szerkesztőségnek, egyuttal kijelentem, hogy a cikkíró ur jelen soraimat mint utolsó választ tekintse.

A t. szerkesztő urnak kész szolgálja

Binder Lajos,  
gépész mérnök.

(Mikor t. Binder urnak fennebbi választát koreadjuk, magunk is elismerjük, hogy a kérdéses kifejezések tévesen csuszak be az eredetiek helyett. Ez azonban a dolog lényegén nem változtat semmit, egyszersmind kijelentjük, hogy a cikk írója a correcturát illetőleg semmi viszonyban nem áll lapunkhoz. Szerk)

## CSARNOK.

### Szeged.

(Vége)

1458 ban Mátyás király egy levele megtiltja a pétervári apatnak a szegedi polgárok borszállítmányának akadályt gördíteni eleje s figyelmezteti, miszerint a IV. Béla, Endre, Károly Lajos és Zsigmond királyok által a szegedieknek kiadott oklevelek egészben fentartatnak s azokat tiszteletben tartsa. Tehát már IV. Béla alatt bortermelők voltak s haladtak e téren, mert jelenben 11,426 h/d szőlő birtoka van a városnak. Egyéb ipart illetőleg tudjuk, hogy a magyar ember kivált kezdetben semmitől sem ítőzött inkább, mint a mesterségtől s többre becsülté fegyveret, mint bármely kézműipart. Tudjuk, hogy őseinknek voltak ugyan mesterségeik, melyektől az eredetiséget el nem vitathatjuk, azonban az első szent királyok idejében kiválólag külföldről beédesgetett jövevények üzték. A rákosi szabadságharc idején tűz által megemésztetvén a városnak jegyzőkönyve, az abban üztő régi mesterségek neméről keveset tudunk. Vallását illetőleg lessámítva természetesen a jövevény csekély számu görögöket, zsidókat és izmaelitákat egész a mohácsi vészig tisztán római katolikus volt. Meggyőződhetünk a hallottakból arról, hogy Szeged ősi tiszta magyar város, mely nemzetünk történetével szoros összefüggésben áll s ha az idő rövidsége multjának leírásával kimerítőben foglalokoznom nem tiltotta volna, úgy bebizonyítottam volna, hogy nincs mozzanat hazánk fontosabb eseményei között, melyben e város ne szerepelne, — nincs sorsscapás nemzetünk történetében, melyben e város ne osztott volna, nem volt uralkodó királyunk, ki e város népének hűsége, vitésége s áldozatkészségéről bizonyítékot ne kapott volna. „Az elemek igriglyk emberi kezek műveit”, mond a nagy német költő. Víz, tűz az emberiség bölcsője a sötét korban félelmes tisztelet tárgyai voltak. Csendes működésük jótékony kedves tünemények, míg áttörve a korlátot, vad erejük dühe ellen küzdve gyakran tehetetlennek mutatkozik emberi erőnk. Az emberi erő ezen gyengesége s az elemek dühének áldozata lett Szeged is. Március 12-én az éjjeli órákban megkondukt a vészharang, mely 80,000 magyar életveszélyét hirdeté, megkondukt a vészharang, mely felkelté Szeged népét, hirdetője lett az ezereknek bekövetkezett végórának. A harang kongását halláhhörögés, özvegyek, árva, gyámoltalan agok, sinlődő betegek jajveszékelese, a nyomor s fájdalom sikoltásai követék, fellármázva egész hazánkat, segélyre hívva nemzetünket. A szegediek kiáltásai hangzottak hazánk bércein s rónán, viszhangot leltek a külföld idegen kebleiben. Szegedet ma gyászolja a haza, siratja a magyar nemzet, fájjalja az egész világ. Jólétnek örülve, boldogan éltek lakói, virágzott ipar, kereskedelem; gondatlan dolgozó földet a szántóvető, ápolá tökéit a bortermelő, vig dallammal danolt a folyó partján a halász, gondosan nevelé az anya magzatát romlatlan erkölcs s istenfélelemre, büszkén oktátá az atya fiát ősi erények becsületesség s honszeretet mellett magyar jellel elsajátítására. Izadott a szorgalom, munkált az iparkodás. Isten áldása látszott lebegni e város fölött s nemzetünk védangyala őrköde e tiszta — őseihez hű maradt nép fölött. Naponta ezrével gyűlt össze a nép, 19 imaházból küldeni imát a föld kormányzójához a magyar haza, magyar nemzet, magyar város jólétének további virágzásáért. A magyar imát nem ért meg az ég, magyarok nagy, istene megelégedezett áhíttalul hozzá ragaszkodó magyar népéről, mert megengedé történni azt, minek nem lett volt szabad bekövetkeznie, ha ésszerűség jóindulattal párosul a földön, ha igralom honol az égben. A katasztrófa bekövetkezett s a város, mely a föld mennyasszonyi arcán mint szépséggel terült el, már nincs többé. E szó alatt Szeged pusztulást kell értenünk ma s a helyen, a hol állá egykoron virágzóban, ott temetőt talál az utazó. A Tiszának zabolátlan hullámai elfödék e várost s elmosták színhelyéről. Magasra emelt házaik rommá dőltek, birtokosaik sirjává váltak s a rom mint sirjelző áll még csak. Duna-Tisza közének véd-bástyája leomlott s nincs többé gát, mely megóvjá a rajta lakó magyarságot idegen elemek benyomulásától. Fényes paloták, koldus kunyhóiból egyaránt csak pusztulás szól hozzánk s a halál rotha-



## Arverezési hirdetés.

A kézdi-vásárhelyi királyi törvényszéknek 2294/1879 szám alatt kelt végzése értelmében kézdi-vásárhelyi vagyonunkott kereskedő Györbíró Lajos csődtömegéhez tartozó activ követelések árvezésével megbíztván, az árverésre határnapul folyó évi március hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki Kézdi-Vásárhelyen a Györbíró Lajos cég alatti üzleteliségekben, mely napon érintett követelések a többet ígérőnek elfognak adni, a bíróságilag megállapított feltételek szerint, melyek alattírt kir. közjegyző mint bírói biztosnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, az árverés alkalmával pedig közzé tétetnek.

Kézdi-Vásárhely 1879. ápril 17-én.

Dénes Lajos,  
kir. közjegyző mint bírói biztos.

Szám 6. 1879.

b. m.

## Arverezési hirdetés.

A kézdi-vásárhelyi királyi törvényszéknek folyó évi 2343 szám alatt kelt végzése szerint kézdi-vásárhelyi Györbíró Lajosnak mint Fürst Jakab budapesti kereskedő engedménységének Györbíró Lajos csődtömege elleni 486 frt. 38 kr követelése s járuléka behozatala végett az 1876 november 28-án felvett foglalási és becslési jegyzőkönyvben foglalt bolti árucikkekre az árverés elrendeltetvén árverésre határnapul folyó 1879 évi május hó 20-ik napjának délelőtti 9 óráját tüztet ki Kézdi-Vásárhelyen a Györbíró Lajos cég alatti üzleteliségekben, mely napon a javak egy tömegben a becsérték 10<sup>o</sup>/<sub>o</sub> kának letétele mellett becsárban vagy azon felül a többet ígérőnek eladatnak, azonban ha a javak ezen határnapon el nem kelnének, a következő napokon egyenként fognak készpénzért eladatni a többet ígérőnek.

Az árverési feltételek alatt irt kir. közjegyző mint bírói biztosnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Kézdi-Vásárhely 1879. ápril 16-án.

Dénes Lajos,  
kir. közjegyző mint bírói biztos.

## TUDOMÁSUL!!

Alólírt szívesen szolgálom venni szándékozókna jó egészséges lombárd-velencei selyemhernyó-tojásokkal. 17<sup>5</sup> gramm (1 lat) à 3 frt.

Nagy-Ajtán, 1879. ápril 18.

Boda Samu,  
községi vezértanító.

## Finom

## DIOFA-FOURNIROK

oles árban kaphatók

PAPP FERENC

butorgyárosnál Brassóban

Ugyanott egy jókarban levő esinos ruganyos koesi jutányos árban eladó.

Ertekehetni PAPP FERENC,

butorgyárossal.  
(Brassó, klastrom utca 2)

odó nehéz szágával találkozunk. Boldog csak az, kin megkönnyörültek a hullámok s megfoszták életétől, hogy ne lássa a rémes pusztulást. Kimerültek nem lennek nyughelyet, hol pihenés várná rájuk; ruhátlanok lézengenek, kétségbeesettek keresik szeretteiket, — férjét a nő, nejét a férj, apát, anyát, vagy mindkettőt az árvák nagyszáma. Lelki furdalás kínja emésztik az atyát, ki önmaga dobá a hullámok közé kisdédét, hogy mentője lehessen többi gyermekeinek, átkokat szór önön fejére az anya, ki karját nyújtá a mentőnek, míg családtagjai menthetetlenül veszték el; ezzen kiáltozzák a jótévő halált, a fájdalom feloldóját; az élők a halotyak boldogságát irigylék. Itt rongyokba, irlgalmadta pokrócokba burkoltan, koldusbotra támaszkodva halad az, ki tegnap még halomra gyűjtött kincseiben gyönyörködte, ki tegnap még dusan ada alamizsnát az ajtója előtt megjelent könyörgőnek, ma ő kér tőletek — városunk nemes lakói — isten nevében egy garast, hulladékok asztalaitokról, esd rongyaitokért takarni testét. Oh adjatok, kétszer boldogokti, kik ma még adhattok! Apa s anyátlan árvák keresnek gondozó szülőhelyettesítőt, jólelkű gyámokat. Nyissatok ki karjaitokat, fogadjatok be azokat, kiket mindenki elhagyott s mindenök veszve van, csak egy maradt meg: az emberek könyörületébe fektetett bizalom. Az elemek lelketlenek, a hullámok könyörületet nem ismernek, de mi emberek vagyunk, bennünk lélek van, melyben szeretet, könyörület honol. A vesztesség fölötti fájdalom közös, a részvét áthatott minden réteget a koldustól a trónig egyaránt, érez ma minden magyar, kebel! — Mint a hajdankor hőse könyezett Karthago romjai fölött, aként — néztek — sie-tett a magyarok felkent királya Szegedre könyet hullatni a nemzet vesztése fölött; — vigasztalva szólott a szerencsétlenekhez, mondvá: „Szegednek állnia kell!” Ha minden honpolgár egyaránt teljesítendő kötelemét melylyel adózik szerencsétlen testvéreinknek, ugy teljesülve leend a király mondata. A romok fölött ujja fog épülni s a temető fölött fog feltámadni Szeged. Mi, hogy ugy legyen, — adja az ég!

Dr. Reiner D

## KÜLÖNFÉLEK

— A háromszékmegyei házi ipar-egyesület f. hó 22-én a megyeház nagytermében gyűlést tartott. A kevés számmal összegyűlt tagokat mlgs. Potsa József elnök ur üdvözölvén, a gyűlést megnyitotta. Több érdekes tárgyai közül megemlíti a követ kezökét. Felolvasatott mindenekelőtt Tarcali Endre titkárijelentése az egyesület mult három évi működéséről. A tetszéssel fogadott jelentés után Binder Lajos olvasta fel a szöve tanműhelyről szóló előterjesztését s végül a pénztár vizsgáló bizottság jelentése olvastatott fel. Mind három előterjesztés a helyi lapok utján nyilvánosan is közzétetni határozatott. Ezután általános lelkesedés között elnöknek újból megválasztott Potsa József ő mlga, alelnöknek Thuri Gergely ur, s tiszteletbeli elnöknek Seethal F. ural, A k.-vásárhelyi műfáragazsati iskola fenntartása véteztett tárgyalás alá, mely ügyben az egyesület feliratot határozott küldeni a nm.vall. és közoktatás, és földmívelési-ipar és keresk. minisztériumhoz mely szerint csatlóttassék az ottani felső népiskolához miután ilyen alakban fenntartani tovább a maga költségén nem hajlandó az egyesület. Az alapszabályok értelmében a 30 tagból álló központi választmány megválasztott. Sajnálattal említjük meg, hogy a vidéki és városi tagok annyira nem mutatnak érdeklődést, hogy a másodszeri gyűlést közzgyűlést is alig 12 tag jelenlétében kellett megtartani. Nem szép!

— A Sepsi-Szentgyörgyi önkéntes tűzoltóegylet folyó hó 27-én azaz vasárnap délután 2 órakor közgyűlést tart a városház termében, melyre tisztelettel meghívotnak minden jó akaró tagok. Tárgyai 1) Az 1877-ik év függő számadás elintéztése. 2) Indítványok az 1879-1882 évre vonatkozó alakuló közgyűlésre nézve, mivel egyleti életünk első cikblussa az egyleti szabályok 23 §. értelmében lejárand május havában. A parancsnokság.

— M. kir. honvéd lovas ezred M.-Vásárhelyről értesíti az alispáni hivatalt, hogy a fentebbi lovas ezred rétére a f. évi tavaszi pótlóvarzás K.-Vásárhelyt május hó 7 és 8-án d. e. 9 órakor és S.Sztgyörgyön május hó 9-én d. e. 9 órakor fog eszközöltetni. Pótlóvakul csakis 5—8 éves 155 centimeterig 162 centimeterig menő magasságú lovak fogadotnak el. A bevásárlási ár 195 frt. o. e. melyből a szállítási és avatási költségek is fedezendők. S.án k.v., s. k. őrnagy.

— A Székely nemzeti muzeum helyisége a ref. középtanodában teljesen elkészült. A termék szekrényekkel, s a szükséges szerelvényekkel szépen be vannak rendezve. Mivárjuk is a muzeum leköltöztetését, de az még mindig késik az éji homályban. Mi lehet ennek az oka: nem kutatjuk, csak szeretnők, ha már egyszer rendben látnók. Erre nézve azt hiszük, a nemes lelki alapítónó, meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

— Szentpétervári merényletről a hány lap annyiféle verziót közöl. Érdekes ezek közt a „Kreuz-Ztg.” következő leírása: A cár már négy lépésre elhagyta a bolgári ruhát viselő egyént, midőn ez revorvert vont elő s utána lött a cárnak. A cár

gyorsan előre ment néhány lépésnyire s oda kiáltott néhány mintegy megkövültén álló polgárnak és városőrök: „Hát senksem fogja meg gyilkost? Ebben a pillanatban a merénylő még két lövést tett a cárra s ugyanakkor a jelenvoltak reárohantak. Egy ör rá vágott kardjával, egy bolgár pedig galléron ragadta s földhöz vágta; de az orgyilkosnak még alkalma volt két lövést tenni, s megsebesítette az őrt. A gyorsan elősietett közönség megrohanta a gonosztevőt, ki áldozatául is esik a nép dühének, ha az eközben odalépett két személyesen meg nem parancsolja az elfogatást. — Egy nappal az esemény előtt, szombatnál vasárnapra való éjjel zavargásokra voltak előkészülve, mert szombaton reggel néhány helyen, sőt magán a téli palotán is proklamációk voltak kiragasztva, melyek a „testvérek”-et fegyverre szólították s „Halál a cárra!” jelszóval végződtek. — Újleire azután tettek is katonai óvó intézkedéseket, s ha csakugyan akart zavargás lenni, az ezáltal megakadályoztatott, mert az izgatoknak a katonai intézkedésekről mindenesetre volt tudomásuk. — Fel-tűnést keltett az a tegnapi Szentpétervártól elterjedt hír is. Szokoloviez megnevezte volna buntársait. Megerősített azonban e hír nem nyert s különben is a vizsgálat titokban folyik. — Hogy a cár ellen megkísérett merénylet korántsem volt a hihiliták utolsó kártyája, bizonyítja az, hogy — mint jelentik — azóta nyolc kormányzó, tizenkét csendőr-ezredes és négy tábornok, köztük Kotzebue tábornok, Lengyelország helytartója, kapott halálos ítéletet a „végrehajtó bizottság”-tól. — A fő és legfőbb állami tisztviselők közt szörnyű panik is uralkodik ennek következtében. — Hír szerint az állam az összes rendőrközegeket pánzélingekkel fogja ellátni.

— Csordától a katedrara. Hogy még miből is lehet néptáitól azt igen érdekes példákban mutatja be egy szilágysági levelező. Lompért községekben a minap tanító választás volt az oláh híveknek; s megválasztották kántor-tanítónak a harangot, Tasnád-Szarvaden egy csizmadia legény nyert el hasonló tisztséget; Vő csökön egy pandur: Kövesden egy erdőkerülő; Ardon egy cseplő napszám; Czikon egy takács. Alapos gyanunk van, hogy a szomszédságban valahol a kondás érdemesítették a nép oktatás bajnokai koszorujára. Ily előzmények után legálabb nem látszik lehetlennék a csordától a katedrara jutni. Azután még ne vedd szigoron jó ország a tanító képesítés ügyét.

— Egy tábornok — ára. Ezt is csak Oroszországban szabhatják meg, ahol jelenleg az a szokás kapott lábra, hogy az esküvők és eljegyzések minél inpozansabbá tétele tekintetéből 5—6 rubelért kibérelnek egy tábornokot, ki a ceremonia alatt köteles diszben a násznép között állani, hogy ennek fényét emelje. Ha sok érdemjele van a tábornok urnak, akkor esketéseknel rendszeren 8 vagy 10 rubelt is kap, s azon kívül az napra ingyen kosztot. Hogy azután orosz nemzeti szokás szerint e kibérelt tábornokok rendszeren leisszák magukat, azt emlitenünk is fölösleges.

— Zalogban volt szerencséje. Érdekes jelenetek lehettek tanui azok, akik a bécsi „Verkersbank” helyiségében megfordultak. Egy nagyon szere ny kinézésű ember jött oda, hogy zalogban lévő ruhaneműt kíváltssa. Előmutatta zalogbíróját, kifizette z kíváltási összeget s a hivatalnok előhozta motyóját. Ez a legnagyobb nyugalommal bontá azt fel, a bene levő kabát belső zsebéből egy iratot, vett elő, melyet nagy figyelmesen végigolvasott s azután ismét visszatette régi helyére. Azután átment egy másik bankházban, megint felbontta a motyót s megint kivette a kabát belső zsebéből a „czédulát” — mely nem volt egyéb, mint azon magyar sorsjegy, mely az ápril 15 ki huzáson a főnyereményt megnyerte.

Érték- és váltó-ár-folyam a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén ápril 22.

|                                       |        |
|---------------------------------------|--------|
| Magyar aranyjáradék                   | 88.90  |
| „ kincstári utalványok I. kibocsátás  | —      |
| „ „ II.                               | 119.90 |
| „ keleti vasut II. kibocs. államkötv. | 78.25  |
| „ „ 1876. évi államkötv.              | 69.25  |
| „ vasuti kölcsön kötvény              | 106.25 |
| „ földtehermentesítési kötvény        | 83.50  |
| Temesvári „                           | 79.25  |
| Erdélyi „                             | 78.40  |
| Szólódézmaváltsági „                  | 87.—   |
| Osztrák egys.-államadósság papírban   | 65.25  |
| „ „ ezüstben                          | 77.20  |
| „ aranyjáradék                        | 65.15  |
| 1860. államsorsjegy                   | 77.80  |
| Osztrák nemzeti bankrészvény          | 119.—  |
| „ hitelintézeti                       | 8.08   |
| Magyar hitelbank                      | 247.95 |
| Ezüst                                 | —      |
| Cs. kir. arany                        | 5.55   |
| Napoleon d'or                         | 9.35   |
| Német birodalmi márka                 | 57.55  |
| London                                | 117.70 |

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Nyomatott Pollák Mórál Sepsi-Szentgyörgyön.